

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 април 2024 г.
(OR. en, hr, hu, pl)

Междуетноститутуционално досие:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст) (първо четене) – Приемане на законодателния акт = Изявления

Изявление на Хърватия

Република Хърватия продължава да е ангажирана с постигането на целите за неутралност по отношение на климата, без да се засягат амбициите, посочени в законодателното предложение. Ние приветстваме включването на разпоредбите, свързани със санирането на сградите, повредени от природни бедствия, които са от особено значение за Република Хърватия поради реконструкцията след земетресенията от 2020 г.

Въпреки това все още имаме някои сериозни резерви относно окончателния текст на предложението и не сме убедени, че предложението за преработен текст на Директивата относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС) ще гарантира адекватното реализиране на посочените амбициозни цели и следователно се въздържа при гласуването по приемане на акта.

Република Хърватия смята, че в преработения текст на ДЕХС следва ясно да е посочено, че целта на ДЕХС е постигането на декарбонизиран национален сграден фонд с оглед постигането на сграден фонд с нулеви емисии до 2050 г., тъй като няма да бъде възможно да се санират всички сгради по стандартите за сгради с нулеви емисии; за някои сгради постигането на стандарта за сграден фонд с нулеви емисии не е технически възможен или икономически жизнеспособен. Постигането на стандарта за сграден фонд с нулеви емисии следва да бъде примерна цел.

Искаме да изтъкнем, че не поставяме под въпрос амбициите, определени за минималните стандарти за енергийни характеристики за нежилищни сгради. В преработения текст на ДЕХС се съдържат разпоредби относно санирането на сгради, повредени от природни бедствия, които ще улеснят изпълнението на задълженията по нея по силата на член 9, параграф 1 за Република Хърватия, отколкото би било съгласно общ подход. Тези разпоредби освен това ще предоставят гъвкавост в подхода за държавите членки, засегнати от природни бедствия в бъдеще. При все това Република Хърватия продължава да не смята, че цялата система за насърчаване на енергийното саниране на нежилищни сгради в член 9, параграф 1 чрез минимални стандарти за енергийните характеристики е изградена адекватно и че някои елементи на окончателното предложение не са реалистични или прагматични.

Република Хърватия системно настояваше за въвеждането на алтернативен подход по отношение на минималните стандарти за енергийните характеристики за нежилищни сгради (като следваше принципите на подхода на кривата за жилищните сгради), който би дал възможност за адаптиране на приоритетите за санирането към националните обстоятелства до значителна степен без при това да се намалява равнището на амбиция.

Бихме искали освен това да посочим, че определението за основно саниране в член 2 не е ясно основано на икономии на енергия и че дава възможност за благоприятни финансови условия за саниране, което всъщност не е основно саниране.

Република Хърватия може да подкрепи разпоредбите на член 14 относно устойчива мобилност за нови сгради, но счита, че разпоредбите за съществуващите сгради са твърде строги и трудни за изпълнение.

Изявление на Унгария

Унгария подкрепя прехода към неутралност по отношение на климата и се ангажира да предприеме ефективни мерки за тази цел, които отчитат икономическата и социалната осъществимост и гарантират енергийната сигурност и достъпността на цените на енергията.

Същевременно имаме опасения относно задължението за инсталиране на слънчева енергия в сградите, забраната на краткосрочните субсидии за котли на природен газ и целите за намаляване на енергийното потребление в жилищни сгради с кратки срокове. Вярваме, че разпоредбите на директивата ще наложат диспропорционална икономическа и социална тежест за Унгария, целите не могат да бъдат изпълнени по икономично ефективен начин и сроковете не могат да бъдат спазени.

Бихме искали да посочим, че ускорената декарбонизация на сградния фонд до 2040 г. ще наложи надлежното отчитане на особеностите и различните отправни позиции на държавите членки.

Поради горепосочените опасения Унгария не може да подкрепи окончателния компромисен текст.

Изявление на Малта

Малта остава изцяло ангажирана с постигането на амбициите на Съюза в областта на климата и енергетиката. Малта счита, че е постигнат възможно най-добрият компромис между съзаконодателите в преработения текст на ДЕХС и съответно подкрепя неговото приемане.

Въпреки това Малта отбелязва, че прилагането на директивата ще постави няколко предизвикателства, не на последно място от техническо и икономическо естество, пред постигането на договорените цели. Ще бъде много трудно всички сгради да бъдат санирани така, че да отговарят на стандартите на сградите с нулеви емисии. Освен това техническата осъществимост и икономическата жизнеспособност на някои видове сгради, в т.ч. например хотели, домове за възрастни хора и средни на височина до високи сгради, е много ниска дори при максимално оптимални по отношение на разходите инвестиции за мерки за енергийна ефективност.

Въвеждането на задължително инсталиране на слънчеви възобновяеми енергийни източници във всички съществуващи нежилищни сгради също ще засегне правните изисквания и изискванията за планиране, което може да доведе до ограничения относно местата, където те могат да бъдат инсталирани поради въпроси, свързани със собствеността, използването на въздушното пространство, както и гъстотата на застрояване, което е особен проблем в градските защитени зони.

Изявление на Полша

Република Полша е съгласна, че енергийната ефективност, включително подобряването на енергийната ефективност на сградите, е от жизненоважно значение като инструмент за постигане на целите за намаляване на емисиите, подобряването на енергийната сигурност, намаляването на зависимостта на Европейския съюз от вноса на изкопаеми горива и защитата на крайните клиенти.

Полша оценява конструктивното отношение на участниците в преговорите по директивата с оглед намирането на по-реалистични решения. Тези преговори, особено по отношение на разпоредбите за централното отопление, използваните определения и планираните изисквания за сградите, изместиха фокуса си спрямо първоначалните, по-ограничаващи решения, които не бяха приети от Полша. Полша оценява постигнатите компромиси, като взема под внимание както техническата осъществимост, така и икономическата жизнеспособност.

В същото време Полша установи голям риск, свързан с постигането на посочените в новата директива относно енергийните характеристики на сградите цели, по-специално по отношение на модернизирането на сградите в по-широк смисъл. Следва да се изтъкне, че съгласно Полша предложените общи равнища на амбиция не отчитат напълно осъществимостта им и текущата икономическа криза, по време на която енергийната ефективност следва да се постига основно чрез използване на най-икономичните мерки. В позициите си Република Полша повторно изтъкваше, че прекомерно завишените цели, които не отчитат индивидуалните характеристики на икономиките на държавите членки, могат в крайна сметка да имат отрицателни икономически последици.

Ето защо Полша счита, че договорените цели и мерките, които трябва да се предприемат за тяхното постигане, надвишават реално постижимото и изпълнението им е почти невъзможно, като се имат предвид националните обстоятелства в Полша, структурата на икономиката на държавата, енергийният ѝ баланс и възможностите, с които разполагат нейните общности. Ние твърдо вярваме, че е невъзможно новите цели за икономии да се постигнат по икономически ефективен начин (няма съмнение, че финансовата подкрепа от европейските фондове ще бъде от голяма помощ за постигането на целите, но ще останат огромни рискове по отношение на достъпността на строителните материали, работниците и увеличението на цените в резултат на задължителните програми за модернизация).

Въпреки това Полша ще положи всички усилия да постигне целите за икономии на енергия, като същевременно стриктно поддържа позицията, че предприетите мерки не трябва да застрашават поминъка и благосъстоянието на домакинствата и предприятията.

Изявление на Словакия

С това изявление Словашката република заявява, че се въздържа от гласуване на преработения текст на Директивата относно енергийните характеристики на сградите.

Словашката република признава значението на Директивата относно енергийните характеристики на сградите в процеса на декарбонизация на сградния фонд до 2050 г. и необходимостта от ускоряване на социално справедливото и икономически ефективно саниране, защитаващо стандарта на живот на гражданите.

Словашката република обаче счита, че амбицията на кривата, установена в член 9 от Директивата относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст), е твърде висока по отношение на темпа и графика на изпълнение, особено за жилищния сграден фонд, като се има предвид преобладаващият брой жилищни сгради, ползвани от собствениците. Тази амбиция може да има сериозни социални последици. Словакия се противопоставя на необоснованите изисквания за саниране, съчетани със схемата за санкции за собствениците на жилища.

Словашката република има сериозни опасения относно планираното постепенно извеждане от употреба до 2040 г. на котлите, захранвани с изкопаеми горива, в домакинствата с оглед на необходимостта от подsigуряване на енергийните доставки за отопление на домакинствата.

Словашката република категорично подкрепя еднакъв подход към внедряването на всички налични технологии за енергия от възобновяеми източници в сградите.

Въпреки това Словашката република ще положи още по-големи усилия за мобилизиране на финансовите източници на собствениците на жилища и техните стимули да извършват енергийно саниране, при зачитане на основните права.

Изявление на Швеция

Сградите играят важна роля в енергийните системи, а оттам и в енергийния преход. Швеция приветства амбицията за подобряване на енергийните характеристики на сградите в ЕС, за да може секторът да допринесе за дългосрочната цел за неутралност по отношение на климата до 2050 г.

По време на преговорите Швеция се противопостави на прекалено подробните изисквания, без да се вземат предвид в достатъчна степен различните национални условия. Подобен подход не само би бил неефективен от гледна точка на разходите, но би могъл да доведе до широкообхватни и неочаквани икономически последици за отделните домакинства и предприятия.

Швеция оценява подобренията, направени в окончателния текст, включително възможността държавите членки да вземат предвид ранните усилия и вече ниския дял на потреблението на енергия от изкопаеми горива в жилищния строителен сектор съгласно член 9, параграф 2.

Швеция изразява съжаление, че разпоредбите относно слънчевата енергия все още са неясни и твърде подробни. Швеция има ниско слънчево облъчване през зимните месеци, когато се наблюдава най-голямо търсене на енергия.

Швеция е изцяло ангажирана с постигането на екологичен преход както на национално равнище, така и в ЕС.
